

Rozvíjejte lásku, abyste prožívali božství

→ *Promluva Satja Sáí Báby z 15. dubna 2004* ←

*Všechna jména a tvary jsou jen projevem sorchovaného bytí,
které je vtělením míru a přízně.*

On je bytí, vědění, absolutní blaženost a nedvojnost.

On je satjam, šivam, sundaram (pravda, laskavost a krása).

(báseň v telugu)

Vtělení lásky!

Mnozí dlouze popisují Sáího moc, lásku, pravdu a mír, které ztělesňuje. Uplatňují ale skutečně Sáího učení v praxi? Odpovědí je rozhodně ne. Proto dávám v těchto dnech nerad promluvy. Lidé jsou hrdiny v mluvení, ale nulami v jednání. Jaký má smysl, abych mluvil k těm, kteří neuvádějí moje učení do praxe? Lidé se zajímají o získávání knižních vědomostí, ale ne o provádění toho, co se dozvěděli. Z pouhého rutinního učení nevzejde žádný prospěch. Jestliže neprovádíte to, co kážete, jen namáháte své hrdlo. O duchovní cestě má každý člověk jiný názor. Duchovnost však nemůže být popsána slovy, ani nemůže být pochopena pouhým posloucháním promluv. Pokud neuvedete duchovní učení do praxe, nemůže naplnit vaše srdce blažeností.

Bylo to v čase Mahábháraty. Jednoho dne přišel za svou matkou Subhadrou Abhimanju a požádal ji o svolení, aby se mohl stát členem *padmavjúhy* (vojenský útvar podobný lotosu). Prosil matku, aby mu požehnala, on tak mohl porazit nepřítele a vítězně vyjít z boje. Subhadrá odpověděla: „Můj drahý synu, zajisté ti požehnám, abys zvítězil, ale je to boží vůle, která nakonec převládne. Všechno záleží na Jeho milosti. Jak ti mám dovolit stát se členem *padmavjúhy*, když velmi dobře znám nebezpečí, které to znamená? *Padmavjuha* není obyčejným útvarem, vynalezl ji sám velký vojenský génius Drónáčárja. Tvoje žena čeká navíc rodinu. Nevíme, je-li pro nás čas příznivý nebo ne. Tvůj otec Ardžuna a strýc Kršna

zde také nejsou, aby ti dali nezbytnou radu a podporu. Vzdej se tedy myšlenky jít na bitevní pole.“

Abhimanju odpověděl: „Matko, není místa, kde by můj strýc Kršna nebyl přítomen. On je všude.“ Subhadrá mu s udělením svého požehnání odvětila: „Kršna je vtělením lásky. Každý atom vesmíru nese dotek Jeho lásky. Jeho láska může být prožita jedině láskou, není jiný způsob, jak Jeho lásku zažít. Jak ji ale můžeš prožívat na bitevním poli? Ty vidíš Pána Kršnu všude. Nejednej ale podle ega. Nemysli si, že tvé názory mají boží souhlas.“

Pán Kršna prostupuje každým atomem vesmíru. *Sarvatah pánipádam tat sarvatókši širómukham, sarvatah šrutimallóké sarvamávtja tišthati* (Rukama, nohama, očima, hlavou, ústy a ušima proniká vším, prostupuje celým vesmírem). On je zosobněná láska. Každý Ho může prožívat jedině prostřednictvím lásky. Jeho milost si můžete zasloužit jedině láskou. Láska může být vybojována jedině láskou. Když je někde láska, nikdy nepovstane otázka válek. Láska uděluje mír, rozkvět, úspěch, příznivé vyhlídky a blaženost. Jedno od druhého není oddělené, jsou to různé aspekty lásky. Princip lásky je přítomen v každém v podobě *átmana*. *Átman* je nekonečný a věčný. Proto védy prohlašují: *Satjam džňánam anantam brahma* (brahma je ztělesněním pravdy, moudrosti a věčnosti). Kde je Bůh? On je všude ve formě *átmana*. Je přítomen ve všech bytostech. Všechna jména a tvary jsou Jeho. On je vtělením pravdy a blaženosti.

V božím stvoření je všechno dobré. Boží cesty jsou nevyzpytatelné. Lidé mají pochybnosti, neboť nejsou schopni porozumět Jeho činům. Pokládáte něco za dobré a jinou věc za špatnou, ale všechno se děje podle boží vůle. Dobrému říkáte ano a špatnému ne, ale obojí je projevem božím. Člověk se pokouší něco posoudit jako pro sebe dobré a o něčem jiném si myslí, že je to zlé. Nedokáže udělat správný úsudek. Jak může vědět, co je pro něj dobré? Dobré a zlé se děje podle vůle boží. Některé formy nemusí být na pohled příjemné, ale pro Boha je všechno *satjam, šivam, sundaram* (pravda, laskavost a krása). Jak můžete takový princip popsat? Krása je ve všem, co Bůh dělá. Jeho cesty však nemůže nikdo pochopit. Ze světského úhlu pohledu se některé věci mohou zdát špatné, ale když je zkoumáte do hloubky, pochopíte pravdu, že vše je dobré.

Jelikož máte jen vnější vidění, považujete něco za krásné a něco jiného za ošklivé. Cokoli, co Bůh tvoří, je překrásné. Lidé však nejsou schopni ocenit pro své vnější vidění skutečnou krásu. Jestliže zkoumáte opravdově, poznáte, že v božím stvoření je překrásné všechno. Každé matce se její dítě zdá krásné. Tento fakt nemůže nikdo popřít. Dítě se může zdát jako ošklivé vám, ale jeho matka v něm vidí jen krásu. V tomto ohledu nemáte právo zpochybňovat matčin úsudek. Podobný je i případ božího tvoření. Jak tedy můžete říci, že

něco je dobré a něco jiného špatné? Celý svět je plný krásy a půvabu. Můžete mi ukázat něco od mikrokosmu k makrokosmu, co je v tomto širém vesmíru špatného? Je to nemožné. Všechno byste měli přijímat s otevřenou myslí jako boží vůli. Všechno považujte za dobré. Nemáte žádné právo posuzovat boží stvoření, nebo to, co Bůh dělá. Cesty boží jsou tajemné a podivuhodné.

*Pánova vůle a Jeho příběhy ve všech třech světech
jsou podivuhodné a svaté.
Jsou jako srpy, podetínající liány světských pout.
Povznášejí a pozvedají.
Udělují blaženost mudrcům a prorokům,
konajícím pokání v pralese.*

(báseň v telugu)

Prahláda byl velkým Pánovým oddaným. Nepřetržitě zpíval boží jméno Nárájany a v důsledku toho prožíval svoji jednotu s Pánem. Celý svět viděl jako manifestaci Pána Nárájany. Bůh prostupuje celým vesmírem. Je-li tomu tak, jak můžete říci, že Bůh je přítomen zde a tam nikoli? Vidíte svět, ale nepoznáváte jej jako formu boží. Ve skutečnosti je všechno božské. Nenechejte se klamat vším, co vidíte svýma očima.

Člověk nemá nějakou svoji vlastní sílu. Je to boží moc, která způsobuje, že funguje. Člověk je však z nevědomosti unášen pocitem činitele a rozvíjí ego. Toho jsme svědky v dnešním světě. Za těchto okolností není možné odlišit pravdu od nepravdy. Je lepší považovat všechno za dobré. Je-li Bůh všeprostopující, jak může být něco špatné? Pokoušejte se představovat si Boha všude. Nepokládejte svoje postoje nad Jeho. Principu božství je nemožné porozumět studiem posvátných knih nebo světským vzděláním. Ani mudrci a proroci minulých dob nedokázali božství pochopit. On je nad třemi světy. Jak může někdo takovému božství porozumět?

Co řekl Adžit Popat (předřečník) je pravda. Každý by však měl být ve svých názorech realistický. Říkáte, že jste viděli podobu Pána Višnu. Jak vypadá? Říkáte, že má ve svých čtyřech rukou *šankhu*, *čakru*, *gadu* a *padmu* (mušli, disk, kyj a lotos). *Šankha*, *čakra*, *gada* a *padma* jsou jen symbolické. Takové tvary neodpovídají skutečnosti. Jsou jen klamem vašich pocitů, nikoli konečnou pravdou.

Předpokládejme, že při chůzi naleznete před sebou na cestě hada. Myslíte si, že je jedovatý. Kdo je relativně více jedovatý? Není jedovatější člověk, když

všechny jeho myšlenky, slova a činy jsou zcela jedovaté? Ve skutečnosti je mnohem jedovatější než had. To, co je vidět, nemusí odpovídat skutečnosti. Abyste poznali pravdu, musíte se dotazovat hlouběji. Mahábhárata je plná takového učení. Skutečnou lidskou bytostí je ten, kdo chápe učení Mahábháraty a uvádí je do praxe. Posvátná učení tohoto eposu jsou velkým přínosem Bháratu lidstvu. Se svým omezeným chápáním nemáte právo cokoli soudit. Pravá moudrost spočívá v přijetí všeho jako dobrého a v následování cesty pravdy.

Vtělení lásky!

V každém z vás je láska, ale nemůžete ji prožívat, dokud se nevzdáte připoutanosti k tělu.

*Toto tělo je doupětem špíny a má sklon k nemocem.
Je stále vystavené změně. Nemůže překročit oceán samsáry.
Není ničím jiným, než konstrukcí z kostí.
Ó, myslí! Nebud' pod vlivem klamu, že tělo je trvalé.
Namísto toho přijmi útočiště u božských lotosových nohou.*

(báseň v telugu)

Jak pošetilé je rozvíjet připoutanost k tak pomíjivému tělu? Svět se jeví jako trvalý, ale ve skutečnosti tomu tak není. Co se jeví prostému oku jako dobré, nemusí takové být ve skutečnosti. Vidět špatné v dobrém je velkým hříchem. Měli byste se pokoušet vidět dobro i ve špatném. Nikdy nic nezatracujte jako špatné. I když se něco jeví jako špatné, měli byste to zkoumat hlouběji a pokusit se spatřit pozitivní hledisko. V tomto rozlehlém světě naleznete nespočet forem. Všechny tvary se však vynořují ze stejného zdroje. Existují různé aspekty stejného božství. Všechny formy jsou v podstatě božské. Je-li tomu takto, jak můžete něco zatratit jako špatné? Všechno je dobré.

Jíte-li jídlo, považujete je za svaté. Dokud zůstává ve vašem žaludku, vnímáte je jako dobré. Když však vychází jako odpad, jeho vzhled a pach nesnášíte. Jestliže je tak odporné, jak jste je mohli mít předtím v žaludku? Dobré a špatné závisí na vašich zálibách a nelibostech. Odložte záliby a nelibosti. Musíte mít na mysli to, co se líbí Bohu. Jen Bůh ví, co je pro vás dobré. Oddejte se tedy Jeho vůli a hledejte útočiště u něj.

Vtělení lásky!

Princip lásky nelze popsat slovy. Všechny popisy jen odrážejí část celé pravdy. Proto, místo abyste se ji pokoušeli popsat, vyvíjejte úsilí, abyste si zasloužili

boží lásku. Lásku je formou boží. On vám může věnovat Svoji lásku v jakékoli podobě. Lásku je vaším konečným cílem. Jen láska může posvětit váš život. Proto více a více rozvíjejte lásku. Jen láska vás může ochránit. Lásku k fyzickému tělu je připoutání. Dítě se stává dospělým, dospělý stárne, podle toho podstupuje fyzické tělo změnu a postupně ztrácí během času svoji krásu a půvab. Lásku ale zůstává vždy stejná. Výraz *préma* (láska) není jen slovo, má také formu. Není místo, kde by láska neexistovala. Lásku je všeprostopující. Zahrnuje *andu*, *pindu* a *brahmánandu*. Lásku je základem všech našich aktivit, jako je jídlo, mluva, chůze a tak dále. Lásku ve skutečnosti náš život udržuje. Lidé mají sklon na svatý princip lásky zapomínat, i když její význam znají. Jak jsou pošetilí! Člověk by měl lásku prožívat, těšit se z ní a dělit se o ni s ostatními.

Vtělení lásky!

Je nemožné popsat plně princip lásky. Lásku všechno přitahuje. Boží láska se projevila ve formě přírody. Proto příroda všechno přitahuje. *Karšati iti Kršna* (Kršna je ten, který přitahuje). Bůh přitahuje všechny a všem uděluje blaženost. Je vtělením sladkosti. Lidé připravují různé typy sladkostí, ale cukr je ve všech stejný. Podobně je božství stejné ve všech jménech a tvarech, které v tomto světě vidíme. Bůh nemůže být omezen na nějakou určitou formu. Všechny formy považujte za Jeho. Můžete jít kamkoli, uctívat kteroukoli formu. Všechny jsou božské. Když takovou lásku a víru v Boha rozvinete, můžete Ho vidět všude a zažít Jeho lásku. Není možné prožívat božství bez rozvíjení lásky. Proto se *gópiky* modlily ke Kršnovi:

*Ó, Kršno, hrej na Svoji sladkou flétnu
a zasévej semena lásky v pustině srdcí.
Nechť déšť lásky dopadne na zemi
a dá téci řekám lásky.*

(píseň v telugu)

Gópiky toužily po Kršnově lásce a po ničem jiném. Vy jste kapkami nektarové lásky. Mnoho kapek se spojí v pramínek, jež nakonec splyne s oceánem. Dnešní člověk ale není schopen pochopit, co je skutečná láska. Jestliže se mu líbí určitý předmět, myslí si, že jej miluje. Máte-li záliby, máte také nelibosti. Když ale máte lásku, nemůže tu být nic negativního. Lásku je neměnná a věčná. Je božská. Je věrnou podobou božství. *Ékam, nitjam, vimalam, ačalam, sarvadhí sákšibhútam, bhávátítam, trigunarahitam* (Jediný bez druhého, věčný, čistý, neměnný, svědek všech funkcí intelektu, mimo všechny duševní stavy a tři *guny* – *sattvu*, *radžas* a *tamas*).

Lásku není možné popsat světskou mluvou. Je bláznivé myslet na lásku ve světském smyslu. Nemůžete nalézt pojem rovnocenný lásce. Můžete popsat lásku různými způsoby pro své vlastní uspokojení. Žádný z nich ale neodpovídá skutečnosti. Lásce se rovná jen láska. Nelze ji popsat jiným způsobem. Je to božský princip lásky, kterému máte porozumět a žít jej.

Vtělení lásky!

Můžete být ponořeni do lásky, zažívat ji a těšit se z ní. Váš hlad po lásce však nemůže být nikdy nasycen. Láska může být prožívána jen láskou. Není jiná cesta, jak zakusit lásku. Láska je láska a to je všechno. Mějte pevnou víru, že Bůh je vtělením lásky. Milujte Ho z celého srdce. Nepřekrývejte boží lásku svou světskou láskou. On je jedinou pravou a věčnou láskou. Soustřeďte svoji lásku jen na Boha. Bůh je všude přítomen ve formě lásky. V tomto ohledu byste nikdy neměli mít pochybnosti. Měl by vámi nepřetržitě protékat proud lásky. Jen tak můžete mít božskou vizi. Vy máte bezpochyby touhu vidět Boha, ale nerozšiřujete svoji lásku. Jestliže budete mít zájem, jsem připraven vám vizi Boha udělit. Spatříte Ho však, až budete v sobě pěstovat pravou a věčnou lásku.

Vtělení lásky!

Stále vás učím lásku, lásku a jen lásku. Lásku se můžete pokoušet popsat různými způsoby. Není to možné. Láska má jen jednu podobu, tedy formu přitažlivosti. Láska uděluje blaženost a milost. Láska je Bůh, žijte v lásce. Při jiné příležitosti se budu principem lásky zabývat déle. Světská láska je jen umělá. Člověk si však ve své nevědomosti myslí, že je v ní štěstí. Všechno, co člověk miluje, je negativní. Svoji lásku by měl zaměřit směrem k pozitivnímu principu. Ten se nikdy nemění. Zde je malý příklad: Přicházíte sem po mnoho let. Cítíte se přesyceni Svámího *daršany*? Ne. Stejný Svámí, kterého jste viděli ráno, přichází odpoledne opět. Vy ale dychtíte ho vidět znovu a znovu. Příčinou této touhy je láska.

(Bhagaván zakončil svoji promluvu bhadžanem „Préma mudita manasé kahó“.)

V Brindávanu dne 15. dubna 2004